

ፕሮፌሰር መስፍን አርአያ በ36ኛው የኢሕአፓ በዓል ላይ በመገኘት ያስተላለፉት መልእክት

የዴሞክራሲያዊ ለውጥ ትግል

ኢሕአፓ 36ኛውን ዓመት እያከበረ ነው። እኔም በዚህ ዓመት በዓል ላይ በመገኘቴ ደስታዬን እገልጻለሁ። የዴሞክራሲ ለውጥ ለማምጣት ያላቋረጥከው ወንዝ፣ ያልወጣኸው ተራራ፣ ያላፈሰሰከው ደም የለም። አንተን ለማጥፋት የተሰማወሙ ይመሰል፤ ባንድ በኩል ደርግ፣ በሌላ በኩል ሻዕቢያና ወያኔ ጦርነት ከፍተውብሃል። ለዴሞክራሲ ለውጥ መታገልህና የከፈልከው መስዋእት በማያጠራጥር መንገድ የታሪክ ምስክር ነው። ይህንም ሐቅ ጠላቶቻችሁ በይፋ ባይቀበሉትም በውስጣቸው እንደማይክዱት አያጠራጥርም። እንደሌሎቹ የአድር ባይ ጠባይ ቢኖርህ ኖሮ 36 ኛውን ዓመት ባላከበርክ ነበር። በዓመት በዓልህ ተገኝቼ እንኳን ለ36ኛው ዓመት አደረሰህ አላለሁ።

በግለሰብ ደረጃ ከመካከላችን፣ ስለ አገራችን ኢትዮጵያ ውስብስብ ችግሮች መፍትሔ አለኝ የሚል የለም፤ ሊኖርም አይችልም። መፍትሔ የሚገኘው በነፃ መንገድ ከሚደረግ የጋራ ውይይት ብቻ ነው። አለበለዘያ ሐቁና መፍትሔ ሊሆኑ የሚችሉት ተቀብረው ይኖራሉ። እኛም ሐቆቹና መፍትሔዎቹ ተሰውረውብን የተደናበረ ኑሮ ለመኖር እንገደዳለን። መፍተሔዎቹ ካልተገኙ ደግሞ ጥፋቶቻችንን ስንደጋግም እንኖራለን። ነፃ ውይይት ሐቅንና መፍትሔን ይወልዳል። በዚህም ምክንያት የተነሳ ነው ቶማስ ጃፈርሰን ከነፃ ጋዜጣና ከመንግሥት አንዱን ምረጥ ቢሉኝ ነፃ ጋዜጣን እመርጣለሁ ያለው። በእውነቱ አባባሉ ትልቅና ገንቢ ሀሳብ ያዘለ ነው። የመለስ ዜናዊ መንግሥት ነፃ ውይይት እንዳይስፋፋ ለማገድ ያልወሰደው እርምጃ የለም። ምክንያቱ ግልጽ ነው። ነፃ ውይይት ሐቅንና መፍትሔን ስለሚወልድና፣ ሐቅና መፍትሔ ደግሞ በይዘታቸው የመለሰና የግብረ አበሮቹን ወንጀሎች ማጋለጣቸው የማያቀር በመሆኑ ነው።

በአገራችን በኢትዮጵያ ያለው አደጋና ውዥንብር ሁላችንም የምናውቀው ይመስለኛል። ኢሳያስንና መለስን ደጋግመን መኮነኑ ሳይሰለፍንም አልቀረም። እስቲ የዴሞክራሲ ለውጥ የምንፈልግ ከተቃዋሚ ክፍል ነን የምንል፣ ስለራሳችን በነፃ መንገድ እንወያይ ። ወደ ፊት መንዝ ምኞታችንና ፍላጎታችን ከሆነ፣ እስካሁን ያልቻልንበት ምክንያት ምንድን ነው ብለን ስለራሳችን መወያየት አለብን። ስለ ኢሳያስና ስለ መለስ ማውራት የቀለለንን ያህል፣ ስለራሳችን መወያየት ሳይከብደን የቀረ አይመስልም። በእኔ በኩል ሁለት ነጥቦችን በማንሳት ሀሳቤን እንዳካፍል ይፈቀድልኝ።

አንደኛው የወያኔን ስነ ፍጥረትን የሚመለከት ነው። በተቃዋሚ ክፍል መሀል በዚህ ጥያቄ ላይ መናጋትን የፈጠረ ትልቅ ውዥንብር ያለ ይመስለኛል። ተቃዋሚ ድርጅቶች ለመለስ መንግሥት የሰላምና የሀገራዊ እርቅ ጥሪ ሲያቀርቡ ይገርመኛል። የባስ ደግሞ፣ ከግንቦት 1997 ምርጫ በኋላም ጥሪውን የሚደጋግሙ አሉ። በእውነቱ የሚገርም ብቻ ሳይሆን የሚያሳዝንም ነው። በኔ በኩል ቀሪን ገረመው ሳልል አልቀረሁም። ወያኔ ሥልጣን ሳይጨብጥ ጀምሮ ሀገራዊ የሆነ የሰላምና የእርቅ ጥሪን ይቀበላል ብዬ ጨርሼ አምኜም አላውቅም። ይቀበላል ብሎ ማመንም ጨለማውን እንደብርሃን፣ ቀጣፊውን አንደ ሐቀኛ ፣አምባገነኑን እንደ ዴሞክራሲ አድርጎ እንደ መውሰድ ይሆናል። በተፈጥሮው ወያኔ የዴሞክራሲ መንፈስ ኖሮት አያውቅም ሊኖረውም አይችልም ከአፈጣጠሩ ጀምሮ የወያኔ ፍልስፍና አንድ ነው።

ይህም

“ ተገልበጥ ተገለባበጥ

ዋና ግብህ ሥልጣን ጨብጦ ለመሰንበት”

የሚለው ነው። አንዳንድ የታሪክ ምሳሌዎችን እየጠቀስኩ ልቀጥል።

ደርግ ፀረ ዲሞክራሲ ነው። የትግራይ የብሔረሰብ እኩልነት መብት ይከበር። ብሎ ተደራጅቶ ሲን ቀሳቀስ ፤ ከትግራይ መሬት ለቃችሁ ውጤ በሚል መፈክር በኢሕአፓ ላይ አምባገነናዊ በሆነ መንገድ ጦርነት አወጀ። በትግራይ ጠባብነት ተነሳስቶ የሥልጣን ቀዳዳ ሲያይ ፣ በሰፊው ኢትዮጵያ ሊነግ ሥ ወሰነ። አዲስ አበባ እንደገባ፣ የአማራው ክፍል ተለጣፊ ድርጅት ስላልነበረው፣ ለተወሰነ ዓመታት በኢትዮጵያ ስም ሲታገል የቆየውን ኢህዴንን በድንገት ወደ አመራው የፖሊቲካ ድርጅት ቀየረው። እዚህ ላይ የሚያስገርም ካለ የወያኔ አሰራር ሳይሆን የኢሕአዴን መሪዎች መቀበላቸው ነው። ወያኔ አዲስ አበባ ሲገባ የአክራሪውን “የኮሙኒስት” መፈክር ሲያሰማ ፣ ሳይውል ሳይድር ግን፣ ብልጣ ብልጡ መለስ ዜናዊ የአፍሪካው ቀንድ ሙሻረፍ ሆኖ ብቅ አለ። የብሔረሰቦችን መብት የሚያከብር ሕገ መንግሥት በሥራ ላይ አውያለሁ እያለን የብሔረሰብ እኩልነት ጥያቄን ለማፈን የወሰደው እርምጃ የአነግ መሪዎች በወቅቱ ያያዙትን የመንግሥት ሥልጣን ጥለው ስደት እስከመሄድ አስገደዳቸው። የውጭ ጌቶችን ለማስደሰትና ዲሞክራሲያዊ ለመምሰል፣ ውሱን የሆነ ምርጫ እንዲደረግ ቢፈቅድም የምርጫው ውጤት ሲያስፈራው የተራውን ሕዝብ ደም አፍሰሰ።

በማያሻማ መንገድ፣ መለሰና ግብረ አበሮቹ የሚያምኑት

“ተገልበጥ ተገለባበጥ

ዋና ግብህ ሥልጣን ይዞ ለመሰንበት”

የሚለው ነው። ይህን የመሰለ የፖለቲካ ፍልስፍና የሚከተል ድርጅት ሀገራዊ የሆነ የሰላምና የእርቀ ጥሪ ይቀበላል ማለት ህልም ነው። ፓርላማ እየተሳተፍን በሰላም መንገድ ወያኔ እናጋለጠዋለን እንዲሁም ሰላማዊና ነፃ በሆነ ምርጫ ከሥልጣን እናወርደዋለን የሚሉ የተቃዋሚ ድርጅቶች የወያኔ ሥነ ፍጥረት ጨርሶ የገባቸው አይመስልም።

ሌላ እንኳ ቢቀር ከግንቦት 97 ምርጫ ታሪክ መማር እንዴት ይሳናቸዋል? ። በተግባራቸው የመለስን አገዛዝ እንደሚያራዝሙ መገንዘብ ይኖርባቸዋል። በታሪክም ሳይጠየቁ አይቀሩም።

ሁለተኛው ነጥቤ የኅብረት ጥያቄ የሚመለከት ነው። ኅብረት ማለት ምንድን ነው? ኅብረተስ ከማን ጋር? ለምን? በተቃዋሚ ድርጅቶች መካከል የኅብረት ጥያቄን አስመለክቶ ውዥንብር ላይ አለ። ምንም እንኳን መፈክራቸው “መጀመሪያ ኅብረት በኋላ ውድድር” ቢልም ውድድሩን፣ ሽኩቻውን፣ ሲያስቀድሙ ነው የቆዩት። በእኔ አስተያየት ኅብረት ሲባል በመሠረቱ ተቃዋሚ ነኝ የሚለውን ሁሉ ማቀፍ አይደለም። የአይደሉኝ ፣ ድርጅት አስላለፈን ይጠይቃል። በቁጥራቸው እጅግ የተወሰኑና ፖሊሲያቸው ከፋፋይ የሆነና፣ በዘር መልክ የተደራጁትን በኅብረት ስም ማቀፍ፣ በመሠረቱ የተሳሳተ መንገድ ነው። የእነ በየን ጴጥሮስን፣ የመራራ ጉዲናን፣ የአረጋዊ በርሄን፣ በቅርብ ደግሞ እንዳየነው የገብሩ አሰራት ድርጅቶችን ብንወሰድ ሁሉም የኢትዮጵያ የዲሞክራሲያዊ አንድነትን እንቀባላለን ይላሉ። ብልጥነት ካልሆነ በስተቀር ለምን በኢትዮጵያ መልክ እንደማይደራጁ የሚገርም ነው። አንደኛው ዓይነት ድርጅቶችን በኅብረት ከማቀፍ ይልቅ ከመጀመሪያው ሳይውል ሳይድር መጋፈጥ ያስፈልጋል። ዛሬም ሆነ ነገ ለተወሳሰብ ሀገራዊ ችግሮች ዋና ምንጭ መሆናቸው አይቀርምና። ሌላው እኩል ነን ብለው በሚያምኑ ድርጅቶች መሃል ፣ ኅብረት ጨርሶ ሊመሠረት አይችልም። ከኅብረቱ ይልቅ ውድድሩና ችኩቻው ነው የሚቀድመው። ለ17 ዓመታትም በይፋ ታይቷል።

ኅብረት ለመፍጠር እራሱን ያጠናከረ አንድ ድርጅት ብቅ እንዲል ያስፈልጋል። ጠንካራው ድርጅት ሌሎችን ሲያሰባስብና ሲመራ ብቻ ነው ጠንካራ ኅብረት ሊመሠረት የሚችለው።

የተቃዋሚ ድርጅቶችን ታሪክ ስከታተል ብዙ ዓመታት አሳልፏል። ይህን የታሪክ ሚና ሊጫወት እድል ያለው ድርጅት ኢሕአፓ ብቻ ይመስለኛል። ይህንንም የታሪክ ሐቅ በመረዳት ይመስለኛል ደርግ፣ መኢሶን፣ ሻዕቢያና ወያኔም ኢሕአፓን ለማጥፋት የዘመቱት። ባሁኑ ወቅትም ኢሕአፓ ሀገር ቤት ገብቶ የሰላሙን ትግል እንዳያራምድ ወያኔ የሚያጨናግፈው ይህንኑ በመፍራት ነው ። ወያኔ ስለኢሕአፓ ያለው ፖሊሲ የወያኔን ድክመትንና ስጋትን ነው የሚያሳየው። እንደ ተቀዋሚ ድርጅት ኢሕአፓ የቆየ ታሪክ ያለው ነው። ያለ ማወላወል ለኢትዮጵያ አንድነትና ለዴሞክራሲ ሲታገል ይኸው 36 ኛውን ዓመት እያከበረ ነው። በሁለገብ መንገድ የዴሞክራሲያን ትግል ሲያራምድ የቆየ ድርጅት ነው። ኢሕአፓ ለኢትዮጵያ አንድነትና ለዴሞክራሲያ ለውጥ ያካሄደውን ትግል ሊክድ የሚችል ካለ ራሱን የሚያታልል ብቻ ነው።

የሚበዙት ተቃዋሚ ድርጅቶች ትላንትና የተወለዱ ናቸው። የመሪዎቻቸው የጀርባ ታርክ የሚያጠራጥር ነው። አንዳንድ በዘር፣ የከፋፋይነትን ፖሊሲ በማንገብ የተደራጁ ናቸው። አንዳንዶቹ በዘር አይደሉጁ ሲንቀሳቀሱ ሰንብተው በጉዟቸው ላይ ፖሊሲያቸውን ቀይረው ለመላው ኢትዮጵያና ለዴሞክራሲያ እንታገላለን ያሉ ናቸው። ሌሎችም አሁን ለዴሞክራሲ እንታገላለን ይበሉ እንጂ ከደርግ ወይም ከወያኔ ጋራ ሆነው የኢሕአፓን የዴሞክራሲ ትግል ሲያጨናግፉ የቆዩ ናቸው። ሌሎችም የድርጅት መሪዎች ከመለሰ ይበልጥ እስከመገንጠል የሚለውን አንቀጽ 39ኛን በሥራ ላይ ለማዋል የቆረጡ ናቸው። አንዳንድ መሪዎች በሀሳብ ሳይስማሙ በቀሩ ቁጥር ያቋቋሙትን ኅብረት ጥለው የሚወጡ፣ የሚታገሉ ድርጅቶችን የሚክዱ ፍጥረቶች ናቸው።

በተለያዩ መንገድ ብናየው፣ ኢሕአፓ ብቻ ነው ሊያሰባስብና ሊመራ የሚችለው። በዚህ ላይ መከራከርም አያስፈልግም። መጠያቅ ያለብን ኢሕአፓ ይኸን የታሪክ ሚና ሊጫወት ተዘጋጅቷል ወይ? የሚለውን ነው። ለ17 ዓመታት ኢሕአፓ አሰራርን ገሠሠን በኅብረት ስም ለማሰባሰብ ያልሞከረው መንገድ የለም። በውጭ ታዛቢነት ምን ያህል የገንዘብና የሰው ኃይል እንደባከነ ሳልገምት አልቀረሁም። ድርጅቶች ነን የሚሉትን ሁሉ እየጋበዘ፣ እያስተናገደ ፣ እያቋቋመ ወደ ማብቂያው ላይ ሲሸኝ በይፋ ታዘበናል። በአሁኑ ጊዜ ግን ግልጽ በሆነ መንገድ እያስተናገዱ የመሸኘቱ ሥራ በራሱ ውስጣ ዊ ሎጂክ አብቅቷል። በኔም በኩል ማብቃት አለበት እላለሁ። አሁን የቀረው የኢሕአፓ አማራጭ የራሱን ድርጅት ማጠናከር ነው። በኔ በኩል ኢሕአፓ ሌላ አማራጭ የለውም። ታሪኩንና ስሙን ሊጠብቅ ከፈለገ። ይህንንም መልአክት እንደሚረዳው ተሰፋ አለኝ።

ንግግሪን ልደምድም

ኢሕአፓ ሆይ! የታሪክ እድል አንተን ብቻ በመምረጥ፣ እጇን ዘርግታ ልታቅፍ ቆማለች። እድልህን አታባክን በኔ ይሁንብህ፣ ለብዙ ዓመታት ታሪክህን ስከታተል ቆይቻለሁ። እራስህን አጠናክረህ ትግሉን ቀጥል። ያን ጊዜ እንኳን የሚደግፍህ ቀርቶ፣ ከአንጀታቸውም የሚጠሉህ አንተን ለመከተል ላይና ታች መሯሯጣቸው አይቀርም።

ደግሜ እንኳን ለ36 ኛው ዓመት አደረስህ እላለሁ።